

✓ 35

CHA

ΑΙΩΝΙΟΝ

ΚΑΛΕΝΔΑΡΙΟΝ

ἦται

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥ ΕΥΡΙΣΚΕΙΝ

ΤΑΣ ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΕΟΡΤΑΣ

ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΥΠΟ

ΑΘΗΝΑΝ

ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ Μ. ΧΑΡΗΔΟΥ

Βατοπεδινού

του ἐκ Νεγρίτης τῆς Μακεδονίας

*Τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς Μακεδονίας
Ἐπιμητριάδης
ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Σύνοδος*

1981

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΑΡΒΑΡΗΤΟΥ ΒΛΑΣΤΟΥ

1886

ΚΑΛΕΝΔΡΙΟΝ

ΚΑΛΕΝΔΡΙΟΝ

ΚΑΛΕΝΔΡΙΟΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙ ΔΟΧΜΙΣ

ΕΠΙ ΔΟΧΜΙΣ

ΑΡΧΗ

ΑΙΩΝΙΟΝ
ΚΑΛΕΝΔΑΡΙΟΝ

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΤΟΥ ΕΥΡΩΚΕΒΗ

ΤΑΣ ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΕΟΡΤΑΣ

ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΕΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΥΠΟ
ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ Μ. ΧΑΡΜΙΔΟΥ

Βατοπέδινου

του εκ Νεγρίτης της Μακεδονίας

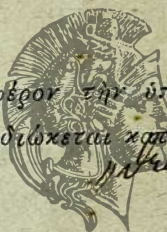

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Εκ Του Τυπογραφείου Βλαστου Βαρβαρηγου

1886

Πᾶν ἀτίτυπον μὴ φέρον τῆς ἀπογραφῆς μου θεωρεῖται κλοπιμαῖον καὶ καταδίδωκεται κατὰ τὸν νόμον.
Νικόλαος Μ.Χ.

Τοῖς φιλτάτοις ἀναγνώσταις.

Ἐπειδὴ τοῖς πλείστοις ἐστὶ ἄγνωστος ἡ μέθοδος τῆς κατασκευῆς τοῦ ΚΑΛΕΝΔΑΡΙΟΥ· ἥτοι ἡ εὕρεσις τῆς Ἰνδίκτου, τῶν κύκλων τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης, τοῦ Θεμελίου καὶ τῆς Νουμηνίας αὐτῆς, ἥτοι πότε γίνεται νέα Σελήνη, ἥς προέταξα καὶ τινὰ σπουδαῖα καὶ εὐκατάληπτα, τοῦ τε ἡμετέρου, Νομικοῦ καὶ Λατινικοῦ Πάσχα, τοῦ Τριωδίου, τῆς Ἀποκρείω, τὰς ἡμέρας τῶν νηστειῶν, τῆς κρεωφαγίας, καὶ ἐν γενεῖ ὅσα κινητὰ καὶ ἀκόλουθα τοῦ Πάσχα, ἐν οἷς καὶ τὰ εὐφύεστατα τροπάρια τοῦ σεβαστοῦ γέροντος καὶ νομοφύλακος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου κ. Μελχισεδέκ Βατοπεδινοῦ.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι πρὸ ἐτῶν ἐξεδόθησαν διάφορα καὶ ὀγκωδέστερα βιβλία τοῦ εἶδους τούτου, οἷον Α. Ἀναγνώστου Κυδωνέως καὶ ἄλλων, ἐξ ὧν καὶ ἠρύσθην τὰ πολλὰ καὶ χρήσιμα· ἐσαφήνισα δὲ ὅ,τι δυσκατάληπτον τοῖς ἡμιμαθέσι.

Ἐν τῷ νέῳ καὶ μικρῷ τούτῳ Καλενδαρίῳ θέλουσιν εἶχει οἱ φίλοι ἀναγνῶσται ὡς τύπον καὶ ὑπογραμδὸν τὰς μεθόδους τοῦ εὐρίσκειν τὰ ἀνωτέρω εὐκολώτατα καὶ οὐ-

τος εἰπεῖν παίζοντες· διὸ πέποιθα ὅτι θέλει τύχει τῆς εὐμενεστάτης ὑποδοχῆς ὄλων ἐκείνων, οἵτινες ἀγνοοῦσι τὰς ἀνωτέρω μεθόδους καὶ μάλιστα τῶν κληρικῶν, οἵτινες, δύνανται ἀποκτῆσαι τὸ μικρὸν τοῦτο πονημάτιον δι' εὐτελεστάτης τιμῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐγχαφὸν ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἰανουαρίου 1886.

ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ Μ. ΧΑΡΜΙΔΗΣ

Βατοπεδινός.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΔΙΩΝΙΟΥ ΚΑΛΕΝΤΑΡΙΟΥ

Προλεγόμενα πάνυ ἀναγκαῖα.

α'. Πρέπει νὰ γνωρίζῃ τις ὅτι ἡ κατὰ σάρκα γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (κατὰ τὸ δόγμα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας), ἐγένετο τὸ 5,508 ἀπὸ κτίσεως κόσμου.

β'. Ἀπὸ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας μέχρι τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους εἰσι 1886 ἔτη.

γ'. Οἱ κύκλοι τοῦ ἡλίου εἰσι περιοδικοὶ καὶ φθάνουσιν ἀπὸ τοῦ α'. ἕως τοῦ κη'. ἤτοι 1 ἕως 28.

δ'. Ὡσαύτως καὶ οἱ κύκλοι τῆς Σελήνης εἰσι περιοδικοὶ καὶ ἄρχονται ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέχρι τοῦ δεκάτου ἐννάτου.

ε'. Ὡσαύτως καὶ ἡ Ἰνδικτιῶν ἄρχεται ἀπὸ 1 μέχρι 15.

ς'. Εἰς ἑκάστην τετραετίαν ἐν ἔτος γίνεται Βίσεκτον καὶ τότε ὁ Φεβρουάριος μὴν ἔχει ἡμέρας 29.

ζ'. Οἱ μῆνες τοῦ ἔτους εἰσι δώδεκα ἄρχονται δὲ νὰ μετρῶνται διχῶς, ἐποχικῶς καὶ ἀστρονομικῶς. Ἐποχικῶς μὲν μετρῶνται ἀπὸ Ἰανουάριον μέχρι Δεκεμβρίου, ἀστρονομικῶς δὲ ἀπὸ Μάρτιον μέχρι Φεβρουαρίου. Καὶ ἡμεῖς εἰς τὸ παρὸν πονημάτιον μετρῶμεν αὐτοὺς ἀπὸ τὸν Μάρτιον ὡσαύτως τοὺς κύκλους τοῦ ἡλίου, τῆς Σελήνης, τὰς Ἰνδικτιῶνας καὶ τοὺς Βίσεκτους συμφώνως μὲ τὴν κίνησιν τῶν πλανήτων.

Ἐκαστος δὲ μὴν περιέχει τὰς ἐφεξῆς ἡμέρας καὶ ἐπακτάς.

Μῆνες	ἡμέραι	ἐπακταί
Μάρτιος	31.	5
Ἀπρίλιος	30.	1
Μάιος	31.	3
Ἰούνιος	30.	6
Ἰούλιος	31.	1
Αὐγούστος	31.	4
Σεπτέμβριος	30.	7
Ὀκτώβριος	31.	2
Νοέμβριος	30.	5
Δεκέμβριος	31.	7
Ἰανουάριος	31.	3
Φεβρουάριος	28. & 29	6

Οἱ ἀρχαῖοι ἀρχιμηνολόγοι συνέθετο χάριν ἀπομνημονεύσεως τροπάριον τὰς ἐπακτὰς ἐκάστου μηνὸς περιέχον καὶ προλογιζόμενον κατὰ τὸ

"Ἐδωκας σημείωσιν ἤχος δ'.

"Ἐχει πέντε Μάρτιος καὶ μίαν μόνην Ἀπρίλιος, ὁ δὲ Μάιος ἔχει τρεῖς, Ἰούνιος ἕξ Ἰούλιος μίαν, Αὐγούστος δὶς δύο, ὁ δὲ Σεπτέμβριος ἐπτὰ, δύο καὶ μόνας δὲ ὁ Ὀκτώβριος, πέντε ὁ Νοέμβριος ἐπτὰ δὲ πάλιν Δεκέμβριος, τρεῖς ὁ Ἰαννουάριος καὶ δὶς τρεῖς Φεβρουάριος.

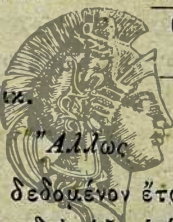
Περὶ εὐρέσεως τῶν κύκλων τῶν Ἰνδικτιῶνων.—Ἰνδικτιῶνος κύκλος εἶναι περίοδος 15 ἐτῶν, εἰσαχθεὶς ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου τῷ 312 μ. Χ. παράγεται δὲ ἐκ τῆς Λατινικῆς λέξεως *indicere* ἧτις σημαίνει διάταγμα. Ἐσήμαινε δὲ ἰδίως τὸ ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς κυριαρχίας ἀνὰ πᾶν 15 ἔτος ἐκδιδόμενον καὶ διανομὴν τῶν φόρων κα-

νονίζον διάταγμα. Εύρίσκεται δὲ εἰάν ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τοῦ δεδομένου ἔτους τὸ 312 (τὴν ἀρχὴν τῆς πρώτης Ἰνδικτιῶνος), τὸ δὲ ὑπόλοιπον διαιρέσωμεν διὰ 15, καὶ τὸ μὲν πηλίκον δεικνύει πόσοι κύκλοι παρήλθον μέχρι τοῦ δεδομένου ἔτους τὸ δὲ κατάλοιπον ποίαν ἰνδικτιῶνα ἔχει τὸ δεδομένον ἔτος.

Παράδειγμα.

1885		1887	
312		312	
1573	15	1575	15
15	104 παρ. ἰνδ.	15	105
073		075	
60		75	
13 τρέχ. ἰνδικ.		0=15 τρέχ. ἰνδ.	

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Προσθέτομεν εἰς τὸ δεδομένον ἔτος τὰ ἀπὸ Κ.Κ. ἔτη τὸ δὲ κεφάλαιον διαιροῦντες διὰ 15 εὐρίσκομεν τὸ ζητούμενον· ἡ μέθοδος αὕτη ὀνομάζεται ἐκκλησιαστική.

Παραδείγματα.

5508		5508	
1885		1887	
7393	15	7395	15
60	492	60	493
139		139	
135		135	
043		=45	
30		45	
13 ἰνδ.		0=15 ἰνδικ.	

Τὸν τρόπον τοῦτον μετέρχοντο οἱ Βυζαντινοὶ Ἱστοριογράφοι ἀπονώτερον. Ἡμεῖς δὲ λαμβάνομεν τὰ μετὰ Χριστὸν ἔτη ὡς εὐκολώτερον πρὸς εὑρεσιν τῶν κύκλων τῆς Ἰνδίκτου τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Ἡλίου. Τὴν μέθοδον ταύτην συνέταξε χάριν ἀπομνημονεύσεως εἰς τροπάρια ὁ Πανολογιώτ. Νομοφύλαξ τοῦ οἴκου μενικοῦ θρόνου Κύριος Μελχισεδὲκ Βατοπεδινός.

Περὶ εὐρέσεως τῆς Ἰνδίκτου.

Τῶν οὐρανίων ταγμάτων ἤχος α΄.

Ἰνδικτιῶνος ὁ κύκλος οὕτω θηρεύηται Θεογονίης ἔτει προστεθείς ἔτη τρία, σύναψον ἐντέχνως ἔπειτα δὲ τὸ κεφάλαιον διέλεε διὰ δεκάτου καὶ πέμπτου τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ λειψάνῳ τοῦτον ἔξεις σαφῶς.

Ἦτοι διὰ νὰ εὐρώμεν τὴν Ἰνδικτιῶνα δεδομένου ἔτους, προσθέτομεν εἰς αὐτὸ τὸν ἀριθμὸν 3· διαιροῦντες δὲ τὸ κεφάλαιον διὰ τοῦ 15 (περίοδος Ἰνδικτιῶνων), ἔχομεν ἐντὸς τῶ ὑπολείπῳ τὴν τρέχουσαν Ἰνδικτιῶνα.

Παραδείγματα.

1885	1887	1888
3	3	3
1888 15	1890 15	1891 15
15 125	15 126	15 126
38	39	39
30	30	30
88	90	91
75	90	90
13 τρ. ἰνδ.	00 = 15 τρ. ἰνδ.	= 1 τρ. ἰνδ.

"Ενθα παρατηρεῖται ὅτι αἱ τρεῖς μέθοδοι συμφωνοῦσι μὲν τῷ καταλοίπῳ διαφέρουσι δὲ τοῦ πηλίκου· ἀλλ' ἡ ἀληθεστέρα ὡς πρὸς τὸ πηλίκον εἶναι φυσικῶ τῷ λόγῳ ἢ διὰ τῆς ἀφαίρεσεως τοῦ 312 ὡς προείπομεν.

Περὶ εὐρέσεως τῶν κύκλων τοῦ Ἡλίου.— Διὰ νὰ εὕρωμεν εἰς δεδομένον ἔτος τοὺς κύκλους τοῦ Ἡλίου, προσθέτομεν εἰς αὐτὸ τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη, τὸ δὲ κεφάλαιον διαίρουσιντες διὰ τοῦ 28 ἀριθμοῦ, εὐρίσκομεν ἐν τῷ καταλοίπῳ τὸν κύκλον τοῦ Ἡλίου.

Παραδείγματα.

Ζητεῖται ὁ κύκλος τοῦ Ἡλίου τοῦ 1885, 1886 καὶ 1887.

$$5508 \quad 5508 + 1886 = 7394 \quad \begin{array}{r} \\ \underline{28} \\ \end{array} = 265, 2 \text{ K. H.}$$

$$\begin{array}{r} 1885 \\ 7394 \quad \underline{28} \\ \end{array}$$

$$56 \quad 264$$

$$\underline{179}$$

$$168$$

$$\underline{113}$$

$$112$$

$$\underline{=1 \text{ K. H.}}$$

$$5508 + 1887 = 7395 \quad \begin{array}{r} \\ \underline{28} \\ \end{array} = 269, 3 \text{ K. H.}$$

"Ἄλλως.

ἦχος α'. τῶν οὐρανίων ταγμάτων.

Θεογονίας τοῦ ἔτους φίλτατε ἀφελε, ὀκτώ *) ἀνευ-

*) Ὁ λόγος δι' ὃν ἀφαιρεῖται ὁ 8 καὶ ὁ 2 ἀριθμὸς ἀπὸ τὰ Μ. Χ. ἔτη εἶναι διὰ νὰ ἀντιστοιχίσωσι τὰ ἔτη μὲ τὴν ἀριθμητικὴν σειρὰν τῶν κύκλων. Τῷ 5508 ἔτη τῆς κοσμογονίας συμπέπει ὁ εἰκοστός ἡλιακὸς κύκλος, (ὡς καὶ ὁ σελην. ὁ 17ος). Τὸ ὄγδοον ἄρα μετὰ Χ. ἔτος

δοιάστως ἵνα εὕρῃς τοὺς κύκλους, ἡλίου τοῦ φωστῆρος διέλε δὲ διαφορὰν τὴν δοθεῖσάν σοι, δι' εἰκοστοῦ καὶ ὀγδόου τοῦ ἀριθμοῦ καὶ εὐρήσεις ἐν λειψάνῳ αὐτοῦς. — Ἦτοι διὰ νὰ εὕρωμεν τὸν κύκλον τοῦ Ἥλιου δεδομένου ἔτους, ἀφαιροῦμεν ἀπὸ αὐτοῦ τὸν ἀριθμὸν 8, τὴν δὲ διαφορὰν διαιροῦμεν διὰ 28 ἐν δὲ τῷ καταλοίπῳ ἔξομεν τὸν ζητούμενον κύκλον.

Παραδείγματα.

Ζητεῖται ὁ κύκλος τοῦ Ἥλιου τοῦ 1887, 1888, 1890 καὶ 1884.

$$\begin{array}{r} 1887 \\ 8 \\ \hline 1879 \quad | \quad 28 \\ 168 \quad \quad | \quad 67 \\ \hline 199 \\ 196 \\ \hline 3 \text{ Κ. Η.} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1188 \\ 8 \\ \hline 1880 \quad | \quad 28 \\ 168 \quad \quad | \quad 67 \\ \hline 200 \\ 196 \\ \hline 4 \text{ Κ. Η.} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1890 \\ 8 \\ \hline 1882 \quad | \quad 28 \\ 168 \quad \quad | \quad 67 \\ \hline 102 \\ 196 \\ \hline 6 \text{ Κ. Η.} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1884 \\ 8 \\ \hline 1876 \quad | \quad 28 \\ 168 \quad \quad | \quad 67 \\ \hline 196 \\ 196 \\ \hline 0 = 28 \end{array}$$

ἀντιστοιχεῖ μὲ τὸν 28ον κύκλον καὶ τὸ ἕνατον μὲ τὸν πρῶτον, ἀφοῦ ἀφαιρεθῆ ἵλοιπὸν ὁ 8 ἀπὸ τὸν 9, ἀποκαθίσταται ἡ ἀντιστοιχία τοῦ πρῶτου Μ. Χ. ἔτους μὲ τὸν πρῶτον ἡλιακὸν κύκλον. Τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ σεληνιακοῦ κύκλου.

Ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς Ἰνδικτιῶνος, ἣτοι ὁ πρῶτος κύκλος αὐτῆς, τάττεται συμφώνως τοῖς ἀνατολικαῖς καὶ δυτικαῖς τῷ τρίτῳ Π. Χ. ἔτει, ὃ ἔστι τὸ πρῶτον χριστιανικὸν ἔτος εὐρέθη ἀντιστοιχοῦν τῷ 4ῳ αὐτῆς κύκλῳ, ὅθεν προστίθεται ὁ 3 ἀριθμὸς εἰς τὴν περι εὐρέσεως Ἰνδικτιῶνος μέθοδον, διότι $1 + 3 = 4$.

Περὶ Σελήνης.—Πρὶν ἢ μεταβῶ εἰς τὴν περὶ εὐρέσεως τῶν κύκλων τῆς Σελήνης μέθοδον, ἐθεώρησα καλὸν νὰ προῖδεάσω τὸν ἀναγνώστην τοῦ παρόντος ποιηματίου, πρῶτον περὶ τῶν φάσεων τῆς Σελήνης ἐκ τοῦ ωραίου συγγράμματος τοῦ λογίου Κ. Ραπτάρου «Σύμπαν» δεύτερον περὶ εὐρέσεως τῆς Νουμηνίας ἢ νέας Σελήνης καὶ τρίτον περὶ εὐρέσεως τῶν κύκλων αὐτῆς.

Δύο τινὰ εἰσι γνωστὰ εἰς πάντας· πρῶτον ὅτι ἡ Σελήνη ἐν διαστήματι 29 μέχρι 30 ἡμερῶν, ἐμφανίζεται εἰς τὸν οὐράνιον θόλον ὑπὸ διάφορα σχήματα ἅτινα καλοῦνται φάσεις καὶ τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦνται περιοδικῶς καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν πάντοτε τάξιν. Δεύτερον, ὅτι ἡ Σελήνη ἀείποτε παρουσιάζει εἰς τὴν γῆν τὸ αὐτὸ πρόσωπον, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἐν ἐκ τῶν ἡμισφαιρίων αὐτῶν βλέπομεν, τοῦ ἑτέρου μένοντος σταθερῶς ἀοράτου. Τὰ δύο ταῦτα φαινόμενα εἰσὶν ἀποτελέσματα τῶν δύο κινήσεων, ἅς τινὰς ἐκτελεῖ ἡ Σελήνη στρεφομένη περὶ τὴν γῆν καὶ περὶ ἑαυτήν, καὶ αἱ ὁποῖαι ἀμφότεραι κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν ἐκτελοῦνται ἰσοχρόνως.

Λέγομεν ὅτι ἔγεινε νέα Σελήνη, ὅταν ὁ δορυφόρος ἡμῶν οὗτος οὔτε τὴν νύκτα εἶναι ὄρατος οὔτε τὴν ἡμέραν. Τότε κατέχει ἐν τῷ οὐρανῷ θέσιν πλησίον τοῦ ἡλίου, καὶ καθὼ στρέφεται ἡμῖν ὀλόκληρον τὸ σκοτεινὸν μέρος τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ, καθίσταται διὰ τοῦτο ἀόρατος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ φωτὸς τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.

Τέσσαρες περίπου ἡμέραι παρέρχονται μεταξύ τῆς ἀφανεύσεως τῆς Σελήνης, τὴν πρώτην ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ τῆς νέας αὐτῆς ἐμφανίσεως πρὸς δυσμὰς, τὸ ἑσπέρας μικρὸν τι μετὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου. Ἐν μέσῳ τοῦ διαστήματος τούτου εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἐποχὴ τῆς νέας Σελήνης, ἀπὸ δὲ τῆς θέ-

σεως ταύτης προβαίνουσα, ἀπαλλάττεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων.

Βλέπομεν λοιπὸν αὐτὴν ἐμφανιζομένην τὸ πρῶτον ἐν σχήματι λεπτοτάτου μηνοειδοῦς τόξου, οὔτινος ἢ κυρτότης ἐστὶν ἐστραμμένη πρὸς τὸ σημεῖον, ὅπου εὐρίσκεται ὁ Ἥλιος κάτωθεν τοῦ ὀρίζοντος. Κατὰ τὴν περίστυξιν ταύτην δύναται ἕκαστος νὰ ἴδῃ διακεκριμένως ὅλον τὸ σκοτεινὸν μέρος τοῦ σεληνιακοῦ δίσκου, οὔτινος τὸ ἀμυδρὸν καὶ πως διαφανές χρῶμα ἀποκαλεῖται ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ τεφρόχρουν φῶς. Παρασυρομένη ὑπὸ τῆς ἡμερησίας κινήσεως τῆς γῆς ἢ Σελήνης κρύπτεται μετ' ὀλίγον εἰς τὸν ὀρίζοντα, τὴν ἐπύριον δὲ ἐπαναλαμβάνεται τὸ αὐτὸ φαινόμενον, ἀλλ' ἤδη τὸ μηνοειδὲς εἶναι ἥττον λεπτόν, καθὼς αὐξηθέντος ἐπαισθητῶς τοῦ φωταἰοῦ μέρους τοῦ δίσκου, καὶ ἡ Σελήνη ἔτι ἀπέχει μᾶλλον τοῦ Ἥλιου δύο ἐπίσης ὀλίγον ἀργότερα.

Τὴν τετάρτην μετὰ τὴν νύκτα Σελήνην ἡμέραν, τὸ σχῆμα καὶ ἡ ἀποψὶς τοῦ ἡμετέρου δορυφόρου, δύοντος τρεῖς ὥρας μετὰ τὸν Ἥλιον, καθίσταται ἀρκετὰ εὐδιάκριτον μηνοειδές, ὃ δὲ σποδόχρους κύκλος, ὃ περιλαμβανόμενος μετὰ τῶν δύο κεράτων τῆς μῆνης ἀποβλίνει ἐπαισθητότερος, καὶ τοι ἐλαττούμενος ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἕως οὗ ἐξαφανίζεται καθολοκληρίαν κατὰ τὴν ἐπομένην φάσιν, ἣν τινα διακρίνομεν ὑπὸ τὸ ὄνομα πρῶτον τέταρτον.

Μεταξὺ τῆς ε' καὶ η' ἡμέρας ἡ Σελήνη ἐμφανίζεται ὑπὸ τὸ σχῆμα ἐντελοῦς ἡμικυκλίου, ὁρατὴ ἐν μέρει κατὰ τὴν ἡμέραν, παρασύρεται δὲ ὑπὸ τῆς ἡμερησίας περιστροφῆς ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα ἕξ ὥρας μετὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἥλιου. Κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν φάσιν αἱ κιλίδες, δι' ὧν ἐστὶ πεποικιλμένος ὁ σεληνιακὸς δίσκος, οὐδὲως ἦσαν ὁραταί· ἀλλ' ἤδη αὐταὶ

παρατηροῦνται εὐκρινῶς ἐπὶ τοῦ φωτεινοῦ ἡμικυκλίου ὕπερ διακρίνομεν ἰδίως διὰ τοῦ ὀνόματος ἡμισέληνον.

Ἐπτά ἡμέραι παρέρχονται μεταξὺ τοῦ α' τετάρτου καὶ τῆς ἐπομένης φάσεως, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων τὸ σχῆμα τοῦ φωτιζομένου μέρους τοῦ σεληνιακοῦ δίσκου προσεγγίζει κατ' ὀλίγον εἰς τὸ ἐντελές κυκλικόν. Τότε ἡ Σελήνη ἀνατέλλει καὶ δύει ἐπὶ μᾶλλον ἀργότερα, στρέφουσα ὁμῶς πάντοτε πρὸς δυσμὰς τὸ κυκλοτερές μέρος τοῦ δίσκου αὐτῆς.

Τέλος 15 ἡμέρας μετὰ τὴν νέαν Σελήνην δεικνύεται ἡμῖν ὀλόκληρον τὸ φωτιζόμενον αὐτῆς ἡμισυ, καὶ ἡ φάσις αὕτη καλεῖται πλησιφαῆς ἢ πανσέληνος. Τότε ἡ ὥρα τῆς ἀνατολῆς αὐτῆς εἶναι ἡ τῆς δύσεως τοῦ Ἡλίου, ὅστις ἐπίσης ἀνατέλλει ἄρα ἡ Σελήνη δύση. Μεσονύκτιον εἶναι ὅταν ὁ φωστήρ οὗτος φθάσῃ εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τῆς οὐρανόου αὐτῆς ὁδοιορίας, ἢ κατὰ τὰς ἐκφράσεις τῶν ἀστρονόμων, ὅταν διέρχεται ἐπίσης τὸν μεσημβρ. τοῦ ὑφ' ἡμῶν ἡμισφαιρίου, ὃ ἐστὶν ἡ Σελήνη σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν γῆν κεῖται ἀπέναντι τοῦ Ἡλίου.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς πανσελήνου μέχρι τῆς ἐπομένης ν. Σ. τὸ κυκλικόν σχῆμα τοῦ φωτιζομένου μέρους τοῦ σεληνιακοῦ δίσκου βαθμηδὸν ἐλαττοῦται ἕως οὗ ἀποθῆ καὶ πάλιν μηνοειδές ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς πορείας αὐτῆς· μὲ μόνην ταύτην τὴν διαφορὰν, ὅτι κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἡ κυρτότης αὐτῆς εἶναι ἐστραμμένη διαρκῶς πρὸς ἀνατολάς, ὥστε πάντοτε πρὸς τὸν Ἡλίον ἀφορᾷ τὸ ἡμικύκλιον ἐκεῖνο εἰς θλίγει ἡ φωτιζομένη αὐτῆς μερίς.

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ διαστήματος τοῦ χωρίζοντος τὴν πλήρη Σελήνην εἴτε Πανσέληνον ἀπὸ τῆς ἐπομένης περιόδου, τὸ

τελευταῖον τέταρτον παρέχει φάσιν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ πρώτου τετάρτου, πλὴν ἀντιστρόφως τεταγμένην. Κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο μέρος τῆς σεληνιακῆς περιόδου, ἡ φαινομενικὴ θέσις ἐν τῷ οὐρανῷ τῆς Σελήνης προσεγγίζει ἐπὶ μᾶλλον τὴν τοῦ Ἡλίου, κατὰ δὲ τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ὀλοσχεροῦς ἐξαφανισεῶς τῆς προηγείται μικρὸν τι τῆς ἀνατολῆς αὐτοῦ, ἕως οὗ συγχέεται καὶ αὖθις μετὰ τῆς λάμψεως τῶν ἀκτίνων τοῦ φωτοβόλου ἀστέρος, ὅπως μετ' ὀλίγον ἀναγεννηθῆ ἄλλιν καὶ ἀποτελέσῃ νέαν Σεληνιακὴν περίοδον, ἀκριβῶς παρεμφερῆ πρὸς τὴν διαγραφειῖσαν.

Ἡ διαδοχὴ αὕτη τῶν φάσεων τῆς Σελήνης ἐπαναλαμβάνομένη ἀδιακόπως καὶ πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, εἶναι συνέπεια ἀναντιρρήτου τῆς περὶ τὸν ἡμέτερον πλανήτην (τὴν γῆν) περιστροφῆς αὐτῶν. Συμπληροῦνται δὲ αἱ φάσεις αὗται ἀκριβῶς ἐν διαστήματι 29 ἡμερῶν, 12 ὥρῶν 44' καὶ 3" ἐπανερχομένης τῆς Σελήνης κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον σχετικῶς ὡς πρὸς τὸν Ἡλίον καὶ τὴν γῆν· ἡ περίοδος δὲ αὕτη καλεῖται συνοδικὸς μῆν, πρὸς διάκρισιν τοῦ περιοδικοῦ μηνός, ὅστις συνίσταται ἐξ 27 ἡμερῶν, 7 ὥρῶν, 23' καὶ 11".

ὑποθέτοντες ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὴν γῆν ἀκίνητοῦσαν, παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ καμπύλη ἣν διατρέχει περὶ αὐτὴν ὁ δορυφόρος αὐτῆς, εἶναι ἔλλειψις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀνώμαλος καὶ κυματοειδής, τῆς ὁποίας ἡ γῆ κατέχει τὴν ἐστίαν. Ἡ ἀμοιβαία λοιπὸν ἀπόστασις ἑκατέρων τῶν σωμάτων τούτων ὑπόκειται ἀναγκαιῶς εἰς ἀδιακόπους μεταβολάς, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ φαινομενικὴ διάμετρος τῆς Σελήνης ὑφίσταται ἀναλόγους μετασχηματισμούς, εἴτε ἀύξουσι, εἴτε ἀμεινώσει.

Ἡ μεγαλητέρα ἀπόστασις τῆς Σελήνης ἀπὸ τῆς γῆς, ἢ

κατὰ τὰς ἀστρονομικὰς ἐκφράσεις, ἡ ἀπογειότης αὐτῆς ὑπολογιζομένη εἰς λεύγας, 102,030 λευγῶν, ἡ δὲ μικροτέρα, ἡ περιγειότης 91,400, καὶ ἡ μέση ἀπόστασις 96,720 λευγῶν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Λεύγα καλεῖται μέτρον ἀποστάσεων εὐχριστον εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης. Εἶναι δὲ διαφόρων εἰδῶν. Ἡ κοινὴ ἢ ἡ λεγομένη Γεωγραφικὴ λεύγα εἶναι μὲ 2280 ὀργυῶν ἢ 4450 μέτρα, ὥστε 25 τοιαῦται λεύγαι ἀποτελοῦσι μίαν μοῖραν μέσου γεωγραφικοῦ πλάτους. Ἡ ναυτικὴ λεύγα εἶναι ἴση 1 [1], γεωγραφικῆς λεύγης ἢτοι 2280 ὀργυῶν ἢ 5005 μέτρων· 20 τοιαῦται λεύγαι εἶναι ἴσαι μὲ μίαν μοῖραν γῆνιου πλάτους. Ἡ λεγομένη ταχυδρομικὴ λεύγα εἶναι ἴση μὲ 2,000 ὀργυῶν ἢτοι 3897 μέτρα ἢ 28,54 κατὰ μοῖραν (ἐκ τοῦ Λ.Ε.)

Ταῦτα περὶ τῶν φάσεων, ἥδη δὲ χωρῶμεν εἰς τὴν περὶ εὐρέσεως τῆς νέας Σελήνης μέθοδον τοῦ γέροντος Μελχισεδὲκ Ν. Βατοπεδινού.

Περὶ εὐρέσεως τῆς νέας Σελήνης. Γινώσκοντες, ὅτι οἱ κύκλοι τῆς Σελήνης, αἱ ἐπακταὶ καὶ τὰ θεμέλια χρησιμεύουσιν εἰς τὴν εὐρέσιν τῶν νομνηνῶν πανσελήνων καὶ τῶν ἡμερῶν τῆς Σελήνης ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ ἐν πάσῃ ἡμερομηνίᾳ παραθέτομεν τὰς τούτων μεθόδους ἐφεξῆς.

Διὰ τὴν εὐρίσκωμεν πρακτικῶς τὴν ἡμέραν ἐκάστου μηνὸς καθ' ἣν γίνεται ἡ νέα Σελήνη, προσθέτομεν εἰς τὸ ἐκ τεσσάρων προεμπτώσεων θεμέλιον τῆς Σελήνης τοῦ δεδομένου ἔτους, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπὸ Μαρτίου παρελθόντων μηνῶν ἀχρι τοῦ μηνὸς καθ' ὃν ζητεῖται ἡ νέα Σελήνη. Τὸ ἀθροισμα τῶν δύο τούτων ποσῶν ἂν μὲν εἶναι ὀλιγώτερον τοῦ 30, ἀφαιροῦμεν αὐτὸ ἀπὸ τὸν 30· ἂν δὲ εἶναι μεγαλείτερον τὸ ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὸν 60 καὶ τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὑπόλοιπον δεικνύει τὴν ἡμέραν τοῦ μηνὸς καθ' ἣν γίνεται ἡ θὰ γίνῃ ἡ νέα Σελήνη.

Ἐὰν εἰς τὰ ἀθροίσματα τῶν δύο τούτων ποσῶν προσθέ-

σωμεν ἑλλείποντα ἄχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν ἀριθμῶν 30
ἢ 60 εὐρίσκομεν τὰ αὐτὰ ὑπόλοιπα.

Ζητεῖται π. χ. ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ Μαρτίου τοῦ 1886.
3 Κυκλ. Σελ.

11

33

4 ἴδε σελ. 1^ᾠ ἐν ὑποσημειώσει.

37—30=7 Θεμ. Σελ.

30—7=23 τῇ 23 ἄρα Μαρτίου νέα Σελήνη.

Ζητεῖται ἐν ποίᾳ τοῦ Ἀπριλίου.

7 Θ. Σ.

1 ὁ ἀπὸ Μαρτίου μῆν.

8—30=22 τῇ 22 ἄρα Ἀπριλίου νέα Σελήνη.

Ζητεῖται ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ Αὐγούστου.

7 Θ. Σ.

6 αἱ ἀπὸ Μαρτίου μῆνες.

13—30=17 τῇ 17 ἄρα Αὐγούστου νέα Σελήνη.

Ζητεῖται ἐν ποίᾳ τοῦ Δεκεμβρίου.

7 Θ. Σελ.

10 αἱ ἀπὸ Μάρτιον μῆνες.

17—30=13 τῇ 13 ἄρα Δεκεμβρίου νέα Σελήνη κτλ.

Περὶ εὐρέσεως τῶν κύκλων τῆς Σελήνης.

Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου σε νεκρόν ἦχος β'.

Δεῦρο πασχάλιου ἐραστά, ἄκουσον εὐμέθοδον τρόπον ἵνα
εὐρίσκης ὀρθῶς κύκλους σεληνιακοὺς ἐνιαυτῶ ἐν παντί, ἀρι-
θμὸν δὺο ἄφελε τοῦ δοθέντος ἔτους, εἶτα τὴν διαφορὰν εὐ-
στόχως δίελε, δι' ἀριθμοῦ τοῦ δεκάτου καὶ ἐννάτου. κύκλος
δὲ πέλει τὸ διδόμενόν σοι λείψανον.

Διὰ τὴν εὐρωμεν ποῖον κύκλον ἔχει ἡ Σελήνη ἐν δεδομένῳ ἔτει, ἀφαιροῦμεν ἐξ αὐτοῦ τὸν ἀριθμὸν 2, τὸ ὑπόλοιπον διακοῦμεν διὰ τοῦ 19, ἐν δὲ τῷ καταλοίπῳ ἔξομεν τὸν ζητούμενον κύκλον.

Ζητεῖται ὁ κύκλος τῆς Σελήνης τοῦ 1885, 1886, 1887 καὶ 1889.

1885	1886	1887	1889
2	2	2	2
<u>1883</u> 19	<u>1884</u> 19	<u>1885</u> 19	<u>1887</u> 19
171 99	171 99	171 99	171 99
<u>173</u>	174	175	177
<u>171</u>	171	171	171
<u>=2</u> Σ. Κ.	<u>=3</u> Κ. Σ.	<u>=4</u> Κ. Σ.	<u>=6</u>

Περὶ εὐρέσεως τοῦ θεμελίου τῆς Σελήνης.

Ὅτε ἐκ τοῦ ζύλου σε τεκρόν ἦχος β'.

Κύκλον τῆς Σελήνης τὸν γνωστὸν πολλαπλασιάζων ἐντέχνως ἐπὶ τὸν ἔνδεκα πρόσθετος τούτοις ἔπειτα τριαδικὸν ἀριθμὸν,*) τὸ γινόμενον δείκνυται θεμελίου τούτου εὐρεσις ἀλάνθαστος, ἂν δὲ αὐτὸ αὐξηθῇ πλεῖτον ἀριθμοῦ τοῦ τρις δέκα, τοῦτον ἀφελὼν πάντως ἔξεις ἐν διαφορᾷ τὴν τούτου δῆλωσιν.

Διὰ τὴν εὐρωμεν τὸ θεμέλιον τῆς Σελήνης, ἀνάγκη νὰ μᾶς δοθῇ ὁ κύκλος αὐτῆς ἢ ἂν δὲν μᾶς δοθῇ εὐρίσκουμεν αὐτὸν

*) Κατὰ τοὺς ἀστρονομικοὺς ὑπολογισμοὺς διὰ τὴν ἐπανέρχονται αἱ συνοδοπανσέληνοι καὶ αἱ σεληνιακαὶ ἡμέραι ἐπὶ τὰς αὐτὰς τοῦ πολιτικοῦ ἔτους ἡμέρας ὅθεν ἤρξαντο, ἀπαιτεῖται ἡ ἐν τοῖς θεμελίοις τῆς Σελήνης προσθήκη τεσσάρων ἀντὶ τριῶν, διὰ τὸ ὅποιον ἐφώρσεν ὁ χρόνος λάθος μιᾶς καὶ ἡμίσεως ὥρας, καθεκάστην ἐνενακαιδεκαετηρίδα συμποσομένην εἰς μίαν ἡμέραν. (Ἴδε τὴν ἐπομένην Σημείωσιν).

κατὰ τὴν μέθοδον, ἔπειτα πολλαπλασιάζομεν τοὺς κύκλους ἐπὶ 11 εἰς δὲ τὸ γινόμενον προσθέτομεν τὸν ἀριθμὸν 3 τὸ δὲ κεφάλαιον ἂν μὲν ὑπερβαίνει τὸν 30 ἀφαιροῦμεν αὐτὸ ἀπὸ τὸν 30, ἐν δὲ τῷ καταλοίπῳ ἔξωμεν τὸ ζητούμενον θ. Σ. ἂν δὲ δὲν ὑπερβαίνει αὐτόν, αὐτὸ τὸ κεφάλαιον εἶναι τὸ ζητούμενον θεμέλιον Σελήνης.

Παραδείγματα.

Ζητεῖται τὸ θεμέλιον Σελήνης τοῦ 1885, 1886, 1887 καὶ 1889.

1885	1886	1887	1889
2 Σ. Κ.	3 Κ. Σ.	4	6 Κ. Σ.
11	11	11	11
22	33	44	66
3	3	3	3
25 θ. Σ.	36	47	69
	30	30	60
	= 6 θ. Σ.	17 θ. Σ.	= 9 θ. Σ.

ΣΗΜ. Οἱ ἀρχαῖοι ἀνατολικοὶ καὶ μάλιστα οἱ βυζαντινοὶ ιστοριογράφοι προσέθετον εἰς τὸ δεδομένον ἔτος τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη, τὸ δὲ κεφάλαιον διήρουν διὰ τοῦ 19 ἢ 28 καὶ ἐν τῷ καταλοίπῳ εὕρισκον τοὺς κύκλους τῆς τε Σελήνης καὶ τοῦ Ἥλιου.

Εἰς εὕρεσιν τῶν αὐτῶν κύκλων διήρουν ὡσαύτως τὰ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη μέχρι τοῦ δεδομένου διὰ τοῦ 532 *) καὶ αὖθις τὸ λείψανον διὰ τοῦ 28 ἢ 19 καὶ ἔχον τοὺς ζητούμενους κύκλους.

*) Ἐκ τοσοῦτων ἐτῶν σύγκριται ἡ οὕτω λεγομένη Διονυσιακὴ περίοδος, καὶ κύκλος πασχάλιος, ἄλλα δὲ κατὰ τοὺς ἀνατολικούς, περὶ ἧς ἐν οἰκείῳ τόπῳ ρηθῆσεται καθ' ἑκάστην ἐννεακαίδεκαετηρίδα συμποσομένη εἰς μίαν ἡμέραν ἀνὰ πᾶν 304ον ἔτος, καθ' ἣν Ἔπαρχον τὸν Βιθυνὸν τὸν πατέρα τῆς ἀστρονομίας (1450 π. Χ.) ἢ κατὰ 312 $\frac{1}{2}$ κατὰ τοὺς νεωτέρους. Τὸ λάθος τοῦτο τὸ ὀνομάζουσιν οἱ ἀστρονόμοι

Περὶ τῶν κύκλων ἡνίκα μένει λείψανον μηδέν.

Παρεύφημοι Μάρτυρες ἤχος α'.

Θηρεύων τοὺς κύκλους ἀκριβῶς Ἡλίου καὶ Σελήνης τε καὶ τῆς Ἰνδίκτου νῦν πρόσχες μοι, ἂν μηδέν λείψανον ἐναπολειφθῆ σοι τοῖς δοθεῖσιν ἔτεσιν ἰσαριθμοὶ οἱ κύκλοι λογίζονται, οἷς ἐκληρώθησαν διαιρέταις ἐν ταῖς πράξεσι καὶ συντόμως ἔξεις τὸ ζητούμενον.

"Ἦτοι, ὅταν ζητῆς νὰ εὕρῃς τοὺς κύκλους τοῦ Ἡλίου εἴτε Σελήνης εἴτε τῆς Ἰνδίκτου, καὶ ἀφ' οὗ μετὰ τὴν διαίρεσιν μένει κατάλοιπον μηδέν, τότε, εἰ μὲν ζητεῖς τὸν κύκλον τοῦ Ἡλίου εἴτε τῆς Σελήνης εἴτε τῆς Ἰνδίκτου ἰσαριθμούς νοεῖ τούτους τῷ διαιρέτῃ.

Παραδείγματα.

$$1857 + 3 = 1860 : 15 = 0 = 15 \eta \text{ Ἰνδικτ.}$$

$$1864 - 8 = 1856 : 28 = 0 = 28 \text{ Κ. Ἡλίου.}$$

$$1883 - 2 = 1881 : 19 = 0 = 9 \text{ Κ. Σελήνης.}$$

Περὶ εὐρέσεως οἰασθητινος δοθείσης ἡμερομηνίας ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἐβδομάδος συμπίπτει.— Πρόσθετες εἰς τὸν κύκλον τοῦ Ἡλίου τοῦ δοθέντος ἔτους τὰ τούτου τέταρτα ἢ δίσεκτα (ἂν ὦσι), παραλειπομένων τῶν κλασμάτων, τὰς ἐπικτὰς τοῦ ζητουμένου μηνός, καὶ τὰς δοθείσας αὐτοῦ ἡμέρας παρὰ μίαν, τὸ δὲ ἄθροισμα ἂν μὲν ᾖναι ὀλγώτερον τοῦ 7 (ἀριθμοῦ τῆς ἐβδομάδος) δεικνύει τὴν ἡμέ-

προέμπωσι Σελήνης, ἢ σεληνιακὴν ἐξίσωσιν ἀπὸ δὲ τοῦ 1992 μ. X., ἢ 7500 ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη ἄρχεται ἀριθμῆσθαι πέμπτη προέμπωσις, ἢ καὶ μετὰ πριακισαρίαν 7800 ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτη καὶ ἐφεξῆς.

ραν τῆς ἐβδομάδος, καθ' ἣν συμπίπτει ἡ δοθεῖσα ἡμερομηνία· ἐν δὲ ὑπὲρ τὰ 7 διέλε αὐτὸ διὰ τοῦ 7 καὶ ἔξεις τὸ ζητούμενον ἐν τῷ καταλοίπῳ· ἂν μὲν 1 δηλοῖ Κυριακὴν, ἂν 2 Δευτέρην κτλ. ἂν 6 Παρασκευὴν, ἂν 0 Σάββατον.

Παραδείγματα.

Ζητεῖται τοῦ 1885 ἡ 24 Μαρτίου, ἡ 14 Ἰανουαρίου καὶ ἡ 29 Ἰουνίου.

1885

1 Η. Κ.
5 ἑπακτ. Μαρτ.
23 ἡμερομηνία

29 | 7

28 4
= 1 Κυριακὴ

1885

28 Κ. Η.*)
7 τέταρτον
3 ἑπακτ. Ἰανουαρ.

13 ἡμερομηνία

51 | 7
49 7
= 2 Δευτέρα

1885

1 Κ. Η.
0 τέταρτον
6 ἑπακτ.

28 ἡμερ.

35 | 7
35 5

0 Σάββατον

ἡ 13 Ἀπριλίου τοῦ 1886 ποία ἡμέρα ἐστί.

1886

2 Κ. Η.
0 τέταρτ.
1 ἑπακτ.
12 ἡμερομ.

15 | 7

14 2

1 Κυριακὴ.

*) Ὃταν ζητεῖται ἡ ἡμερομηνία Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου παραλαμβάνονται ἡλιακοὶ κύκλοι, οὐχὶ τοῦ ἐνισταμένου καὶ ἤδη ἀρξαμένου ἔτους, ἀλλὰ τοῦ παρελθόντος, ὡς φαίνεται εἰς τὸ δευτέρον παράδειγμα ἐλήφθη ὁ 28 Κ. Η. ἀντὶ τοῦ 1 τὸν ὁποῖον ἔχει τὸ 1886· διότι αἱ ἑπακταὶ καὶ οἱ κύκλοι ἄρχονται ἀπὸ Μαρτίου ὡς πρώτου τῆς Κοσμογονίας μηνός.

Περὶ εὐρέσεως τοῦ Νομικοῦ Φάσκα.—Διὰ τὴν εὐρωμεν τὸ Νομικὸν Φάσκα δεδομένου ἔτους πολλαπλασιάζομεν τὸν Κύκλον τῆς Σελήνης ἐπὶ 11. Εἰς δὲ τὸ γινόμενον προσθέτομεν 6 μὲν εἴαν ὁ Κύκλος τῆς Σελήνης φθάσῃ μέχρι τοῦ 15, 7 δὲ εἴαν εἶναι 16, 17, 18, 19· τὸ δὲ κεφάλαιον διαιροῦμεν διὰ τοῦ 30, εἰς δὲ τὸ κατάλοιπον προσθέτομεν τόσας ἡμέρας ἐκ τοῦ Μαρτίου ἢ καὶ Ἀπριλίου, ἕως οὗ συμπληρωθῇ ὁ ἀριθμὸς 50, ὁπότε συμπίπτει τὸ Νομικὸν Φάσκα.

Παραδείγματα.

Ζητεῖται τὸ Ν. Φάσκα τοῦ 1885, 1886, 1887, 1899.

1885	1886	1887	1899
2 Σ. Κ.	3 Σ. Κ.	4 Σ. Κ.	16 Σ. Κ.
11	11	11	11
22	33	44	166
6	6	6	16
28	39 30	50 30	176
22 ἡμ. Μαρτ.	30 1	30 1	6
50	=9	20	182 30
ἄρα τῆ 22 Μαρ- τίου Φάσκα	31 ἡμ. Μαρτ. 10 ἡμ. Ἀπριλ.	30 ἡμ. Μαρτ. 50 Φάσκα	180 6 =2
	50		31 ἡμ. Μαρτ.
	ἄρα τῆ 10 Ἀπρι- λίου Φάσκα		17 ἡμ. Ἀπρ. 50 ἄρα τῆ
			17 Ἀπρ Φάσκα.

Περὶ εὐρέσεως τοῦ Ἀγίου Πάσχα.—Ἀφοῦ εὐ-
ρης τὸ Νομικὸν Φάσκα ὁποῖα ἡμέρα συμπίπτει κατὰ τὴν
προηγηθεῖσαν μέθοδον, τὴν ἐπομένην Κυριακὴν ἐορτάζομεν
τὸ ἅγιον Πάσχα.

Παραδείγματα.

1885 Νομικὸν Φάσκα Μαρτίου 22 ἡμέρα Παρασκευὴ τῆ
24 ἄρα Κυριακὴ οὔση Πάσχα.

1886 Νομικὸν Φάσκα Ἀπριλίου 10 ἡμέρα Πέμπτη τῆ
13 ἄρα Πάσχα.

1887 Νομικὸν Φάσκα Μαρτίου 30 ἡμέρα Δευτέρα τῆ 5
Ἀπριλίου ἄγιον Πάσχα.

1899 Νομικὸν Φάσκα Ἀπριλίου 17 ἡμέρα Σάββατον τῆ
18 Κυριακὴ οὔση ἄγιον Πάσχα.

*Ἄλλως κατὰ Μελεχισεδὲκ Βατοπεδιόρ.
Ὁ εἰς Ὑψίστου κληθεὶς ἦχος δ'.*

Τῷ θεμελίῳ Σελήνης πρόσθετος δύο εἶτα τὰς ἡμέρας τε ἀπὸ
τὸν Μάρτιον, ἢ καὶ Ἀπρίλιον, ἄχρις οὗ συμφηρισθῆ σοι, εἰς
τὰ πενήτηκοντα τὸ κεφάλαιον, τότε σκέψαι ἀριστα ποῖα ἡ-
μέρα ἐστὶ τῆς ἐβδομάδος ἐν ἡ αὐτό, ἔσχε τὴν ληξίν, καὶ εἰ
ὑπάρχει ἐν τῇ Κυριακῇ ταύτῃ τὸ Πάσχα εορτάζεται, εἰ δὲ
ἄλλη ἡμέρα κατέληξεν, ἀπ' ἐκείνης ἀρίθμει ἕως εὗρης τὴν
Κυριακὴν.

1885	1886	1887
25 Θ. Σ.	6 Θ. Σ.	17 Θ. Σ.
2	2	2
23 ἡμ. Μαρτίου	31 ἡμ. Μαρτίου	31 ἡμ. Μαρτ.
50 τῆ 23 ἡμ. Σάβ.	11 ἡμ. Ἀπριλίου	50 τῆ 31 ἡμ. γ'
τῆ 24 Κυριακῆ	50 τῆ 11 Ἀπρ. ἡμ. ε'	τῆ 5 Ἀπριλίου
οὔση πάσχα	τῆ 13 ἄρα πάσχα	ἄρα πάσχα

Περὶ εὐρέσεως τῶν ἡμερῶν τῆς κρεωφαγίας.

Ὡς γεγραῶν ἐν μάρτυσι· ἦχος δ'.

Ἀριθμὸν τεσσαράκοντα μεθ' ἐνὸς ἀεὶ πρόσθετε εἰς τὸ

κατ' Ἀπρίλιον Πάσχα ἅγιον, ἂν δὲ τὸ Πάσχα εἰς Μάρτιον δέκα μόνον πρόσθετι, ἐὰν ὁ ἐνιαυτὸς κοινὸς ᾖ, ἂν δὲ Βίσεκτος τεσσαράκοντα, σὺν δυάδι ἢ δέκα σὺν μονάδι, Ἀπριλίῳ ἢ Μαρτίῳ, καὶ τὸ ποσὸν ἔσται δῆλωσις.

Ἦτοι, ὅταν ζητῶμεν τὰς ἡμέρας τῆς κρεωφαγίας, εὐρίσκομεν πρῶτον τὸ ἅγιον Πάσχα, καὶ ἂν μὲν συμπίπτει κατὰ Μάρτιον προσθέτομεν εἰς τὴν ἡμερομηνίαν καθ' ἣν συμπίπτει τὸν ἀριθμὸν 10 μὲν, ἐὰν τὸ ἔτος εἶναι κοινόν, 11 δὲ ἂν βίσεκτον, ἂν δὲ κατὰ Ἀπρίλιον 41 μὲν ἐὰν τὸ ἔτος εἶναι κοινόν, 42 δὲ ἐὰν Βίσεκτον.

Παραδείγματα.

1885	1886	1887
24 Μαρτ. πάσχα	13 Ἀπρ. πάσχα	5 Ἀπρ. πάσχα
10	41	41
34 ἡμ. κρεωφαγίας	54 ἡμ. κρεωφαγ.	46 ἡμ. κρεωφ.
1868	1888	
31 Μαρτ. πάσχα	24 Ἀπριλίου πάσχα	
11	42	
42	66 ἡμ. κρεωφαγίας	

Παρατηρήσεις εἰς τὴν μέθοδον τοῦ πάσχα.—

Α'. ὅπου συμπέσωσι τὸ 28 καὶ 29 θεμ. σελ. παραλείπονται παντελῶς, προστίθενται δὲ μόνον τὰ 2 καὶ αἱ ἡμέραι τῶν μηνῶν ὡς ἐπὶ τοῦ 1880 ὡς

Νομ. φάσκα Ἀπριλίου	17	
	2	
	19	7
	14	2
	5 τῆ 17 Ἀπριλίου	
	ἡμ. ἐ. τῆ 20 ἄρα Πάσχα	

Β'. Εἰς τὰ 1888, 2051, 2135, 2146, 2230, 2241, 2325, καὶ 2336 ἔτη, καθ' ἃ συμπίπτει τὸ Πάσχα τῆ 24 Ἀπριλίου τετράκις μεταξύ ἐνὸς πασχαλίου κύκλου, παραλείπεται ὁ 2 ἀριθμὸς τῆς μεθόδου

1888

Νομικὸν Φάσκα 17 Ἀπριλίου ἡμ. 6'. τῆ 24 Πάσχα Γ'. Εἰς τὰ 1902, 1997, 2091, 2092, 2166, 2186, 2261, 2281, 2339, 2356, καὶ 2276 ἔτη προστίθενται 3 εἰς τὸ θεμ. σελ. ἀντὶ τοῦ 2 τῆς μεθόδου πρὸς εὔρεσιν τοῦ Πάσχα· ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, συμβαίνει ἐνδεκάκις μεταξύ μιᾶς Διονυσιακῆς περιόδου, ἢ Πασχαλίου κύκλου.

Περὶ εὔρεσεως τοῦ κατὰ Λατίνους Πάσχα.

—Πρόσθεσις εἰς τὸ ἀνιστάμενον τῆς σελ. θεμ. *) τοῦ δοθέντος ἔτους, τὰς ἀπὸ Μαρτίου ἢ καὶ Ἀπριλίου ἡμέρας μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 44 ἀριθμοῦ. Εὐρὲ ἔπειτα εἰς ποίαν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος κατέληξεν ὁ ἀριθμὸς οὗτος, καὶ ἐὰν εἰς Κυριακὴν κατὰ ταύτην καὶ τὸ τῶν λατίνων Πάσχα γινώσκειται, ἐὰν δὲ εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος, ἀπ' ἐκείνης ἀριθμησον ἕως τῆς ἀπαντωμένης Κυριακῆς.

Παραδείγματα.

1885

25 Θ.Σ.

19 Μαρτίου

44 τῆ 19 Μαρτίου
ἡμέρα γ' τῆ 24 *)

1888

28 Θεμε,

16 Μαρτίου

44 τῆ 16 ἡμέρα δ'
τῆ 20 Πάσχα

*) Εἰς τὰ σελ. θεμ. 1, 2, 4, πρόσθεσις ἡμέρας μόνον Μαρτίου τοσαύτας ὅσαι συμπληροῦσι τὸν 44 ἀριθμὸν, ἢ ἐπαναληπτικῶς τὰς αὐτὰς Μαρτίου ἡμέρας ἄχρι τοῦ 44 ἀριθμοῦ, ἐκάτερος δὲ τρόπος εἰς τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν καταλήγει ὡς :

1 Θ. Σ.	2 Θ. Σ.	4 Θ. Σ.	2 Θ. Σ.	4 Θ. Σ.	1 Θ. Σ.
12 Μαρτ.	11 Μαρτ.	9 Μαρτ.	31 Μαρτ.	81 Μαρτ.	31 Μαρτ.
13	13	13	44	9 Μαρτ.	12 Μαρτ.
				44	44

1886

6 Θ. Σ.

31 Μαρτίου

7 Ἀπριλ. ἡμέρα 6^{*})

44 τῆ 13 Κυριακ. Πάσχα

1890

20 Θ. Σ

24 Μαρτ. ἡμέρα Σαββ.

44 τῆ 25 Κυρ. Πάσχ.

Περὶ εὐρέσεως τῶν ἡμερῶν τῆς κρεωφαγίας
(ὼδε σελίδα 22).

Περὶ εὐρέσεως τῶν ἡμερῶν τῆς Νηστείας
τῶν ἀγ. Ἀποστόλων.

Ἔστω τοῦ παραδόξου θαύματος ἡχος πλ. δ'.

Ὅρον τῆς νηστείας τίθημι, τῶν Ἀποστόλων σαφῆ, ἀφ' ἡμέρας ἧ τέθηται Πάσχα τὸ σωτήριον, ἄρξαι ἄθροισον φίλ-

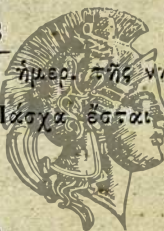
*) Τὸ Λατινικὸν πάσχα ἐνίοτε μὲν συμπίπτει μετὰ τοῦ ἡμετέρου ὡς συνέπεσε π. χ. τὸ 1885, ἄλλοτε δὲ οὐχί. Ἡ δὲ διαφορὰ αὕτη συμβαίνει διὰ τὴν ἐφεξῆς αἰτίαν. Ἐὰν δηλονότι συμπέσῃ μετὰ τῆς 16 καὶ τῆς 28 τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς νὰ γίνῃ μεταβολὴ τῆς Σελήνης, τότε οἱ Λατῖνοι προορτάζουσι ὡς προηγούμενοι ἡμῶν κατὰ 12 ἡμέρας· διότι ἡμεῖς μὲν ἔχοντες ἔτι Φεβρ. λογαριάζομεν τὴν νέαν αὐτὴν μεταβολὴν, ὡς οὖσαν Σελήνην τοῦ Φεβρουαρίου. Ἰεζείνοι δὲ ἔχοντες τότε μῆνα Μάρτιον, θεωροῦσι αὐτὴν ὡς Σελήνην ἐντὸς τοῦ Μαρτίου· καὶ ἐπομένως, ἕμα φθάσῃ ἡ Πανσέληνος αὐτῆς, τὴν ἀκόλουθον ἀμέσως Κυριακὴν, θέλουσι ἔχει τὸ Πάσχα· ἐν ᾧ ἡμεῖς θέλομεν περιμένει τὴν ἐντὸς τοῦ ἡμετέρου Μαρτίου μετὰ τὴν μεταβολὴν τῆς Σελήνης Παντέληνον, ὅπερ πολλάκις καταντᾷ μετὰ 28 ἡμέρας, πολλάκις δὲ καὶ μέχρι τῶν 35 ἡμερῶν δύναται νὰ φθάσῃ ἡ διαφορὰ. Ὡς συνέβη φερ' εἰπεῖν κατὰ τὸ 1880· ὅτε, τὸ μὲν Λατινικὸν Πάσχα

τατε, πάσας ημέρας τὰς ἐμπιπτούσας σοι μέχρι τῆς τρίτης Μαΐου τοῦ μηνός, καὶ τὸ κεφάλαιον ἔσται περιληπτικὸν τῶν ἡμερῶν, ἐν αἷς δεῖ νηστεύειν σοι καὶ ἰλασμὸν ἐκζητεῖν.

Ἦτοι, διὰ τὰ εὐρωμεν ἐκ πόσων ἡμερῶν ἀποτελεῖται ἡ νηστεία τῶν ἀγίων Ἀποστόλων ἐν δοθέντι ἔτει, ἀριθμοῦμεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀγ. Πάσχα μέχρι τῆς τρίτης τοῦ Μαΐου· ὅσαι δὲ ἡμέραι εὐρεθῶσιν, τόσαι ἔσονται καὶ αἱ ἡμέραι τῆς νηστείας τῶν ἀγ. Ἀποστόλων.

Τὸ 1885 π. χ. τὸ ἅγιον Πάσχα ἦτο 24 Μαρτίου μέχρι τῆς 31 εἶναι ἡμέραι 7
αἱ ἡμέρ. τοῦ Ἀπριλ. 30
καὶ αἱ τοῦ Μαΐου 3
40 ἡμερ. τῆς νηστείας.

Τὸ 1886 τὸ ἅγιον Πάσχα ἔσται Ἀπριλίου 13 ἕως τῆς 30 ἡμ.
αἱ τῶν Ἀπριλ. 17
αἱ τοῦ Μαΐου 3
20 ἡμερ.

ἐορτάσθη κατὰ τὴν 16 Μαρτίου μὲν καθ' ἡμᾶς 28 δὲ κατ' ἐκείνους· τὸ δὲ τῶν ὀρθοδόξων κατὰ τὴν 20 Ἀπριλίου. Ἀπὸ τῆς 16 Μαρτίου μέχρι τῆς 31 ἡμέραι $15 + 20 = 35$ ἡ διαφορά τῶν δύο Πάσχα· ἀλλὰ τοῦτο διατί; διότι ἡ τῆς Σελήνης ἀστρονομικῶς μεταβολὴ ἔγινε κατὰ τὴν 1 μὲν καθ' ἡμᾶς Μαρτίου, κατ' ἐκείνους δὲ 13· ἐπομένως ἡ Πανσέληνος ἦτο τὴν 14 (καθ' ἡμᾶς Μαρτ. τοῦτ' ἔστι κατ' ἐκείνους 26· καὶ διὰ τοῦτο τὸ Πάσχα αὐτῶν τὴν καθ' ἡμᾶς 16· κατ' ἐκείνους 28. Ἡ δὲ ἀκόλουθος Νουμηνία συνέπεσε ἄρα τὴν 29, 23ν ὥραν σχεδὸν 30 Μαρτίου, καὶ ἡ Πανσέληνος (μετὰ 14 ἡμ.) τὴν 13 Ἀπριλίου (ἡμέραν τῶν Βαίων), καὶ τὴν ἀκόλουθον Κυριακὴν ἦτοι τὴν 20 Ἀπριλίου τὸ ἡμέτερον Πάσχα, ὡς προεῖρηται. Οὕτω θέλει συμβεῖ καὶ τὸ 1894 ὅτε αὐτοὶ μὲν θὰ ἐορτάζουσι τὸ Πάσχα Μαρτίου 17 καθ' ἡμᾶς, κατ' ἐκείνους δὲ 29 ἡμεῖς δὲ τῆ 21 Ἀπριλίου.

Τὸ 1888 τὸ ἅγιον Πάσχα ἔσται τῇ 24 Ἀπριλίου ἕως
 τὰς 30 ἡμέραι 6
 αἱ τοῦ Μαΐου 3

9 ἡμέραι νηστείας καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἀριθμησον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ Πάσχα συμπεριλαμβανομένης καὶ αὐτῆς τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς 28 Ἰουνίου πόσαι ἡμέραι εἰσίν· ἐκ δὲ τοῦ κεφαλαίου ἀφαίρεσον τὰς 57 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ Πάσχα μέχρι τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Πάντων· τὸ ὑπόλοιπον δεικνύει τὰς ἡμέρας τῆς νηστείας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Παραδείγματα.

Τῷ 1885 εἴχομεν Πάσχα Μαρτ. 24, μέχρι τῆς 31 εἰσίν·

8	1886 Πάσχα Ἀπριλ 13 ἕως τὰς 30
30 αἱ τοῦ Ἀπριλίου	18 αἱ ἐπίλοιποι ἡμ. τοῦ Ἀπριλ.
31 αἱ τοῦ Αὐγούστου	31 αἱ τοῦ Μαΐου
38 αἱ τοῦ Ἰουνίου	28 αἱ τοῦ Ἰουνίου
97 ἡμ. τῆς νηστείας	77 ἡμ. νηστείας
57	57
40 ἡμ. τῆς νηστείας.	20 ἡμ. νηστ.

Τὸ 1888 Ἀπριλίου 24 Πάσχα. 7 αἱ τοῦ Ἀπριλίου

31 αἱ τοῦ Μαΐου

28 αἱ τοῦ Ἰουνίου

66

57

—9 ἡμ. νηστ.

Περὶ εὐρέσεως τοῦ Τριωδίου.—Γνωρίζομεν ὅτι τὸ ἅγιον Πάσχα προαπέχει κατὰ δέκα ἐβδομάδας ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου (Τριωδίου)· ἦτοι 70 ἡμέρας συμπερι-

λαμβανομένης καὶ αὐτῆς τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ὀπισθο-
 δρόμησον λοιπὸν κατὰ 70 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ Πάσχα καὶ εὐρή-
 σεις τὴν Κυριακὴν τοῦ Τριώδιου. Τὸ 1885 π. χ. εἶχομεν
 Πάσχα τῆ 24 Μαρτίου
 λαμβάνομεν καὶ τὰς 28 Φεβρουαρίου
 ὡσαύτως καὶ τὰς 18 Ἰανουαρ. πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ 70
 70 ἀριθμοῦ

31 ἡμ. Ἰανουαρίου

18

13

Ἐπειδὴ ἐλάβομεν τὰς 18 ἡμ. ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον μέ-
 νουσι 13 μέχρι τῆς πρώτης Φεβρουαρίου ἄρα τῆ 13 ἄρχεται
 τὸ Τριώδιον ἂν δὲ ὁ χρόνος εἶναι βίσεκτος τῆ 14.

Τὸ 1886 τὸ ἅγιον Πάσχα Ἀπριλίου 13

31 αἱ τοῦ Μαρτίου

26 αἱ τοῦ Φεβρ.

70

28

26

2 Φεβρ. ἄρ-
 χεται τὸ
 Τριώδιον

Ἄλλως.

Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς ἦχος δ'. M. N.

Ἄφ' ἡμερῶν τῆς κρεωφαγίας μίαν, ἅμα πρὸς ταῖς εἰκο-
 σιν ἀπταιστως ἄφελε, διαφορὰ δ' ἡ δοθεῖσά σοι, γαμηλιῶν
 ἐν τῷ μηνὶ τὴν ἔναρξιν δώσει σοι, ἂν δὲ ὑπερῆριμος τῶν
 ἡμερῶν τοῦ μηνός, γαμιλιῶνος διαφορὰ, ὑποληφθῆ σοι, καὶ
 ταύτην πάλιν ἀφελῶν φίλτατε, τοῦ Τριώδιου ἔχεις ἔναρξιν,

Φεβρουαρίου μηνί καθ' ἣν ἔπασιν ὀρθοδόξοις ἠχοῦνται τῆς νηστείας τὰ προοίμια.

"Ἦτοι, διὰ τὰ εὐρωμεν πότε ἀρχεται τὸ Τριώδιον, ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὰς ἡμέρας τῆς κρεωφαγίας τὸν ἀριθμὸν 21. Ἡ δὲ διαφορά ἂν μὲν ὑπερβαίνει τὸν 31 τὸ ἀφαιρεῖς αὖθις ἀπὸ τὸν 31, ἡ δὲ δευτέρα διαφορά δεικνύει τὴν ἔναρξιν τοῦ Τριωδίου. Οὕτω π. χ. τὸ 1885 ἔχομεν ἡμέραν Κρεωφαγίας $34 - 21 = 13$ ἀρχ τῆ 13 Ἰανουαρίου Τριώδιον. Τὸ 1885 ἔχομεν ἡμέρας κρεωφαγίας $54 - 21 = 33 - 31 = 2$ ἀρχ δύο Φεβρουαρίου Τριώδιον.

1885

34 ἡμ. κρεωφαγ.

21

13 Ἰανουαρίου

1886

54 ἡμ. κρεωφ.

21

33

31 ἡμ. Ἰανουαρ.

= 2 Φεβρουαρίου.

1890

42 ἡμ. κρεωφ.

21

21 Ἰαν. Τριώδ.

Περὶ εὐρέσεως τοῦ τε ἤχου καὶ ἐωθινοῦ ἐν ἀρχῇ τοῦ Τριωδίου.

Ὁ ἐξ Ὑψίστου κληθεὶς ἤχος δ'.

Ἄφ' ἑορτῆς τῶν ἀγίων Πάντων, φίλαι, ἀρῆσαι ἀπαρίθμησον τῶν ἡμερῶν ἀπασῶν τοῦ παρελθόντος ἐνιαυτοῦ, ἄχρις ἡμέρας τοῦ Τριωδίου· εἶτα τὸ ἄθροισμα, δίδελε διὰ ἑπτὰ καὶ τὸ πηλίκον δι' εὐθύς διὰ ὀκτώ καὶ προκύψει σοι ἐν τῷ λειψάνῳ ἡ ζήτουμένη τοῦ ἤχου εὐρεσις, ἐωθινὸν δὲ ἂν τὸ ἴδιον, δι' ἑνδεκάτου διέλθης τοῦ ἀριθμοῦ, σὺν μονάδι λειψάνῳ ἔξεις πάντως τὸ ἰσάριθμον.

"Ἦτοι, διὰ τὰ εὐρωμεν τὸν τε ἤχον καὶ ἐωθινὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ Τριωδίου· εὐρίσκομεν πρῶτον πότε ἀρχεται τὸ Τριώδιον,

ἔπειτα μετροῦμεν ἀπὸ τὰς ἡμέρας τῶν ἀγίων πάντων τοῦ παρελθόντος ἐνικυτοῦ μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἄρχεται τὸ Τριώδιον. Τὸ δὲ ἄθροισμα τῶν ἡμερῶν διαιροῦμεν πρῶτον διὰ τοῦ 7 (ἀριθμοῦ τῶν ἡμ. τῆς ἐβδομάδος), καὶ τὸ πηλίκον διαιροῦντες διὰ 8 (ἀριθμῶν τῶν ἡχων), ἔξομεν ἐν τῷ καταλείπω τὸν ζητούμενον ἡχον, τὸ αὐτὸ δὲ πηλίκον διαιροῦντες διὰ 11 (ἀριθμῶν τῶν ἑωθινῶν) καὶ προσθέτοντες εἰς τὸ κατάλοιπον μίαν μονάδα (διότι πάντοτε ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀγ. πάντων συμπίπτει ἑωθινὸν α'.) ἔξομεν ἐν τῷ κεφαλαίῳ τὸ ζητούμενον ἑωθινόν.

Παραδείγματα.

Ζητεῖται ὁ ἡχος καὶ τὸ ἑωθινόν τοῦ 1885, 1886, καὶ 1887. Κατὰ τὸ 1884 ἡ μνήμη τῶν ἀγ. Πάντων ἦτο τῇ 3 Ἰουνίου, ἀπὸ δὲ τῆς 3 Ἰουνίου τοῦ 1884 μέχρι τῆς 13 Ἰανουαρίου καθ' ἣν ἄρχετο τὸ Τριώδιον εἰσὶν ἡμέραι 224, ἧτοι 27 αἱ τοῦ Ἰουνίου + 30 τοῦ Ἰουλίου + 31 τοῦ Αὐγούστ. κλ. + 13 τοῦ Ἰανουαρίου = 224.

Λοιπὸν 224 7	32 8	32 11
21 32 ἐβδομ.	32 4	22 2
14	0 = ἡχ. πλ. δ'.	10
14		1
0		11 ἑωθινόν

1886. Ἀπὸ τῆς ἑορτῆς τῶν ἀγ. Πάντων μέχρι τῆς 2 Φεβρουαρίου καθ' ἣν ἄρχεται τὸ Τριώδιον ἡμ. 259.

259 7	37 8	37 11
49 37	32 4	33 3
49	5 = ἡχ. πλ. α'.	4
0		1
		5 = ἑωθ. ε'.

	1887	έβδομ.
αί ἡμέραι	231 7	33 8
	21 33	32 4
	21	1 = ἡχ. α΄.
	21	33 11
	0	33 3
		0
		1 = έωθ. α΄.

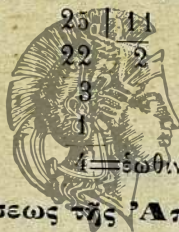
Διὰ τῆς ἰδίας μεθόδου δυνάμεθα νὰ εὐρίσκωμεν ἐν ὁποιαδὴ τινι δοθείσῃ Κυριακῇ τὸν τε ἡχόν καὶ τὸ έωθινόν.

Ζητεῖται π. χ. ὁ ἡχος καὶ τὸ έωθινόν τῆς 25 Νοεμβρίου 1884· ἀπὸ 3 Ἰουνίου μέχρι τῆς 25 Νοεμ. ἡμερ. 175 έβδ. 25.

$$\begin{array}{r} 25 | 8 \\ 24 \quad 3 \\ \hline 1 = \text{ἡχ. α}' \end{array}$$

1 = ἡχ. α΄.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

$$\begin{array}{r} 25 | 11 \\ 22 \quad 2 \\ 3 \\ 1 \\ \hline 1 = \text{έωθινόν δ}' \end{array}$$

1 = έωθινόν δ΄.

ΑΘΗΝΩΝ

Περὶ εὐρέσεως τῆς Ἀποκρέω.

Χαίροις ἀσκητικῶν ἡχος π.λ. α΄.

Δεῦτε συνδαιτημόνων πληθὺς, ένωτισθῆτε ἀποκρέω τὸ κήρυγμα ἐν ποίᾳ συμπίπτει αὕτη, Κυριακῇ τοῦ μηνός, τῷ ἀγίῳ Πάσχα τρία πρόσθετε, ἐὰν ὁ ένιαυτὸς κοινὸς ἦ, ἀν δέ Βίσεκτος τέσσερα ἀπαξ, καὶ τὸ Πάσχα εἰ θύεται κατ' Ἀπρίλιον, ἀποκρέω λογίζεσθε κατὰ τὸν Φεβρουάριον, ἀν δέ κατὰ Μάρτιον, τότε ἀνάγεται αὕτη γαμηλιῶν ἐν τῷ μηνί, μεθ' ἣν τυροφάγος έβδομάς καὶ ὠσφάγος συγκατατάττεται.

*Ἦτοι διὰ νὰ εὕρωμεν τὴν Κυριακὴν καθ' ἣν συμπίπτει ἡ ἀποκρέω προσθέτομεν εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Πάσχα έτέρας ἡμέρας 3, ἀν δέ τὸ έτος εἶναι δίσεκτον τότε προσθέτομεν 4. Καὶ ἀν μὲν ἀφοῦ προσθήσῃς τὰς ρηθείσας ἡμέρας, ὁ ἀριθμὸς

τῶν ἀριθμησῶν ἡμερῶν εἶναι ἐν τῷ μηνὶ Μαρτίῳ, ἢ ἀποκρέω κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν ἔσται ἐν τῷ Ἰανουαρίῳ, ἂν δὲ εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ Ἀπριλίου πληροῦται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ἢ ἀποκρέω ἐν τῷ μηνὶ Φεβρουαρίῳ ἔσται.

Παραδείγματα.

1885

24 Μαρτ. πάσχα

3

27 ἄρα τῆ 27 Ἰαν. ἀποκρ. 16 Φεβρουαρ. ἀποκρέω

1888

Ἀπριλίου 24 πάσχα

3

27 Φεβρ. ἀποκρ.

1886

13 Ἀπριλ. πάσχα

3

1874

Μαρτίου 31 ἔχομεν πάσχα

3

34

31

3 τῆ 3 Φεβρ. ἀποκρέω

Περὶ εὐρέσεως τῆς Ἀναλήψεως, Πεντηκοστῆς καὶ ἀγίων Πάντων.

Ὁλην ἀποθέμενοι ἤχος π.λ. δ'.

Τεσσαρακονθήμερος ἀπὸ τοῦ Πάσχα Κυρίου, ὅρος πάλαι τέταται, δι' οὗ ἀπαρτίζονται ἡ Ἀνάληψις, ἐν αὐτῇ ἔπειτα ἐὰν προστιθῶμεν ἑνδεκαήμερον διάστημα, εὐθὺς εὐρίσκομεν τὴν Πεντηκοστὴν τὴν ἐπίσημον, ἂν δὲ καὶ ὀκταήμερον, ταύτῃ προστιθῶμεν ἑόρτιος, τῶν ἀγίων Πάντων δοθήσεται. Μαίω ἐν μηνὶ ἢ Ἰουνίῳ πανήγυρις, πάντως, ὧ φιλέορτοι.

Τὸ τροπάριον σαφές δὲ οὐ χρήζει παραδειγμάτων.

Π Ι Ν Α Ξ

δεικνύων πότε συμβαίνει τὸ Νομικὸν Πάσχα

Κύκλοι Σελήνης	ἡμερο- μηνία	Νομ. Πάσχα	Κύκλοι Σελήνης	ἡμερο- μηνία	Νομ. Πάσχα
1	2	Ἀπριλίου	11	12	Ἀπριλίου
2	22	Μαρτίου	12	1	Ἀπριλίου
3	10	Ἀπριλίου	13	21	Μαρτίου
4	30	Μαρτίου	14	9	Ἀπριλίου
5	18	Ἀπριλίου	15	29	Μαρτίου
6	7	Μαρτίου	16	17	Ἀπριλίου
7	27	Ἀπριλίου	17	5	Ἀπριλίου
8	15	Μαρτίου	18	25	Μαρτίου
9	4	Ἀπριλίου	19	13	Ἀπριλίου
10	24	Μαρτίου			

Νομικὸν ἢ Πάσχα τῶν Ἑβραίων.—Τὸ Πάσχα τῶν Ἑβραίων ἦτο ἡ πρώτη τῶν ἐνικυσίων ἐορτῶν, συστηθὲν ἐν Αἰγύπτῳ. Ἡ πρωτότυπος ἐβραϊκὴ λέξις σημαίνει τὸ περᾶσαι ἢ τὸ ὑπερπηδῆσαι. Ὅτε ἤλθεν ὁ χρόνος τῆς ἐλευθερώσεως τοῦ Ἰσραὴλ ἀπεφάσισεν ὁ Κύριος νὰ θανατώσῃ πᾶν πρωτότοκον τῶν Αἰγυπτίων· διὰ νὰ ἀποφύγῃ δὲ τὴν πληγὴν ταύτην οἱ Ἰσραηλῖται, προτετάχθησαν νὰ λάβωσιν ἄρνιον τέλειον καὶ σφάζαντες αὐτό, νὰ ῥυτίσωσι διὰ τοῦ αἵματος τοὺς σταθμούς καὶ τὸ ἀνώφλιον τῶν θυρῶν καὶ ὁ ἐξωλορευτῆς ἄγγελος, ὁ μέλλων νὰ πατάξῃ τὰ πρωτότοκα τῆς Αἰγύπτου, βλέπων τὸ αἷμα εἰς τοὺς σταθμούς, ὤφειλε νὰ λυπηθῇ καὶ νὰ παρτήρῃ τοὺς μὲ τὸ σημεῖον τοῦτο διακε-

κριμένους οἴκους. Διετάχθη λοιπὸν τὸ Πάσχα νὰ φυλάσσητε ἐκτελούμενον καὶ εἰς τὸ μέλλον κατὰ τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ Ἱεροῦ ἔτους, τὸ ὁποῖον ἤρχιζε γενικῶς περὶ τὰ μέσα τοῦ ἰδικοῦ μας Μαρτίου. Τὸ δὲ πολιτικὸν ἔτος ἤρχιζε τὸν Σεπτέμβριον. Ἀνάγκη δὲ νὰ ἐνθυμούμεθα τὸν διπλοῦν τοῦτον τρόπον τοῦ λογαριάζειν (ὡς ἐν ἀρχῇ εἶπον) πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως.—Τὴν δεκάτην ἡμέραν λοιπὸν τοῦ μηνός, πᾶσα οἰκογένεια ἐχρεώσται νὰ λαμβάνῃ ἀρνίον καὶ νὰ φυλάττῃ αὐτὸ μέχρι τῆς 14, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ σφαγῇ. Πρὸ τῆς σφαγῆς τοῦ ἀρνίου, ἦσαν διορισμένοι νὰ σηκώνωσιν ἀπὸ τὰς οἰκίας αὐτῶν ὅλον τὸν ἐνζυμον ἄστον. Κανὲν ἀπὸ τὰ ὀστᾶ τοῦ ἀρνίου δὲν ἔπρεπε νὰ συντριβῇ, ἔπρεπε νὰ ἐψήνηται ὁλόκληρον,*) καὶ τὸ κρέας νὰ τρώγεται τὴν 14 ἡμέραν, τὴν νύ-

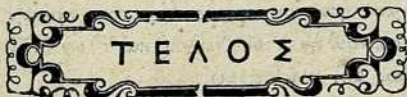
*) Ἡ θρησκευτικὴ συνήθεια τοῦ ἐψήνειν καὶ τρώγειν οὕτω πως τὸ ἀρνίον κατὰ τὸ Πάσχα ἐπικρατήσασα τοῖς Ἰουδαίοις καὶ μέχρι σήμερον. Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ ἐντεῦθεν ἐπήγαγε πρὸς ἀνάμνησιν καὶ παρ' ἡμῖν τοῖς χριστιανοῖς τὸ σφαγιάζειν ἀλέριον καὶ τρώγειν τὸ ἐψῆτὸν ἀρνίον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως καὶ μάλιστα παρὰ τοῖς χωρικοῖς. Μολονότι τὸ ἡμέτερον Πάσχα εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἶναι ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, εἶναι τὸ ἀγνὸν καὶ ἄμωμον καὶ ἀθῶον ἀρνίον, ὅπερ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἐθουσιάσθη ὑπὲρ ἡμῶν ἐτὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστός», ὡς περ προετύπου καὶ προεικόνιζε καὶ ἡ τοῦ Νομικοῦ ἐκείνου ἀρνίου σφαγῆ. Τὸ Πάσχα ἡμῶν εἶναι πνευματικόν, εἶναι ἡ μετάληψις δηλονότι τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ καὶ οὐχὶ τὸ ὑλικὸν τούτου τοῦ ζώου θύμα. Ἀλλ' ὅμως ἡ ἐκκλησία παρέβλεψε καὶ τὴν πρᾶξιν ταύτην ὡς ὅπως ἀθῶαν, ὡς μὴ συγκαταλεγομένην ἐν τοῖς ἀνόμοις ὑπευθύνουσι θύμασι τῶν ἐθνικῶν.—Πρὸς ἀνάμνησιν ὁμοίως τοῦ νομικοῦ αἵματος τοῦ ἀρνίου ἐκείνου τοῦ συντελέσαντος πρὸς ἀπολύτρωσιν ἐκ τοῦ θανάτου τῶν πρωτοτόκων, ἢ πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ ἐκχυθέντος αἵματος τοῦ Χριστοῦ, λέγουσι τινες ὅτι τὰ κόκκινα τοῦ Πάσχα ὡά, ἄλλοι δὲ ἐξηγοῦσιν ἄλλω

κατα μὲ ἄζυμον ἄρτον. Ἡ ἑορτὴ αὕτη διήρκει 7 ἡμέρας καὶ ὀνομάζετο προσέτι ἑορτὴ τῶν ἀζύμων. Αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ θερισμοῦ τῶν κριθῶν ἐδίδοντο τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς τὸν ἱερέα καὶ παρουσιάζοντο ἐνώπιον τοῦ Κυρίου. Εἷς τινὰ ἔτη καλούμενα παρεμβεβλημένα διότι προσετίθετο εἰς αὐτὰ ἕκτακτος μῆν), τὸ Πάσχα ἐφυλάσσετο ἕνα μῆνα ὑστερώτερον. Κύριον δὲ σκοπὸν εἶχεν ἡ ἑορτὴ αὕτη νὰ ἐνθυρίζη τὴν ἐξ Αἰγύπτου

πως τοῦτο, λέγοντες, συνήθεια ὅτι ἦν παρὰ Ἰουδαίους, ὅτε ἀπέθνησκε τις φυσικὸν θάνατον, νὰ διανέμωσι κἂν ὁ λαὸς μεταξὺ των, κἂν οἱ ἱερεῖς λευκὰ ὡὰ εἰς τὸν λαόν· ὅτε δὲ θάνατον βίαιον ἢ καταδίκου νὰ διανέμωσιν αὐτὰ κοκκίνῳ χρώματι βεβαμμένα καὶ αἱματοειδῆ. Ὡς εἰς σταυρικὸν θάνατον δὲ τοῦ Ἰησοῦ καταδικασθέντος, ὅτι οἱ μαθηταί, οἱ φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ἐπράσαν τῆς μεταξὺ αὐτῶν τότε κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἔθνηκε συνήθειαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρέμεινε παρὰ τοῖς χριστιανοῖς μέχρι σήμερον. Ἄλλοι δὲ πάλιν λέγουσιν, ὅτι ἐπειδὴ οἱ ἔβραιοὶ διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εἶχον συνηθροισμένα πολλὰ ὡὰ εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ εἰς τὰ ἐρμάρια των ὡς εὐχαρίστως λέγει, τὴν τοιαύτην τροφήν καὶ τὰ νῦν ἔτι μεταχειριζόμενοι, ὅτε ὁ Πιλάτος λαθῶν ὕδωρ ἀπενίψατο καὶ ἐξεφώνησε (τὴν ἀθωότητα τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρῶν) «ἀθῶος εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου», ὁ δὲ λαὸς ἀνεκραύγατε, «τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν» ἐλθόντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἀνοίξαντες, τὴν ἄλλην ἡμέραν τὰ ἐρμάρια των, ὅτι εὗρισκον ὅλοι ἐκεῖνα τὰ ὡὰ παρέχοντα ἐντὸς αὐτῶν αἷμα (κλωδιασμένα). Καὶ ἕνεκα τούτου πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ συμβεβηκότως ἕκτοτε οἱ ἤρχισαν τὴν συνήθειαν οἱ πιστοὶ πάντες, διασωζομένην κατὰ παράδοσιν μέχρι τοῦδε. Ὅτε εὗρέθησαν δὲ τὰ ὡὰ ὅλα αἵματος ἀνάπλα, ὡς ἀπόδειξις τρανωτάτη τοῦ, ὅτι ἡ κατάρα, τὴν ὁποίαν ἐπικαλέσθησαν ἐπ' αὐτῶν, ἀληθῶς ἐπραγματοποιήθη πεσοῦσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν δικαίως. Εἶναι δὲ καὶ τινες λέγοντες, ὅτι τὰ κόκκινα ὡὰ τοῦ Πάσχα ἀναμιμνήσκουσι τὴν εἰς Αἴγυπτον πρώτην πληγὴν: ἤτοι τὴν εἰς εἶμα μεταβολὴν τοῦ Νεῖλου καὶ ὅλων τῶν ὑδάτων αὐτῆς διὰ τοῦ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ Φαραώ.

ἐλευθέρωσιν τῶν Ἰσραηλιτῶν, καὶ προεικόνιζε τὴν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπολύτρωσιν, ὅστις, ῥητῶς καλεῖται τὸ Πάσχα ἡμῶν. Α΄ Κορινθ. ε΄. 7.

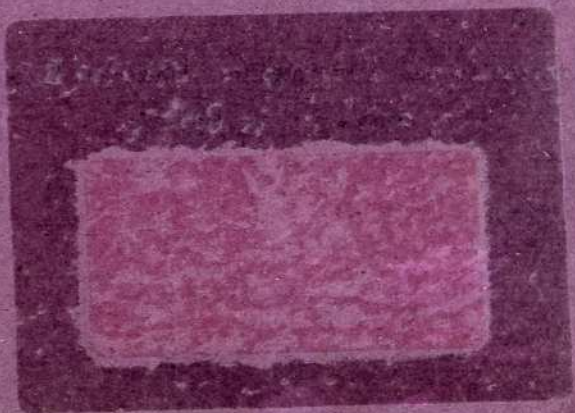
Ἐπειδὴ τὸ Νομικὸν Πάσχα ἀκολουθεῖ αἰωνίως τοὺς κύκλους τῆς Σελήνης, οἱ δὲ κύκλοι ὡς εἶπον, εἰσὶ 19 καὶ ἐπειδὴ μετὰ τὸ Νομικὸν Πάσχα, ἀμέσως ἔπεται τὸ ἡμέτερον Ἅγιον Πάσχα, διὰ τοῦτο οὐκ ἀλυσιτελές ἐθεώρησα, ὅπως παραθέσω τὸν ἀνωτέρω πίνακα, ἐν ᾧ εἰσὶ σεσημειωμένοι οἱ 19 κύκλοι τῆς Σελήνης· ἀπέναντι δὲ ἐκάστου κύκλου βλέπει ὁ ἀναγνώστης καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ Μαρτίου ἢ Ἀπριλίου καθ' ἣν συμπίπτει τὸ Νομικὸν Πάσχα. Τὸ 1884 π. Χ. εἴχομεν κύκλον Σελήνης 1· ἀπέναντι δὲ τοῦ κύκλου εἶναι σεσημειωμένη ἡ 2 Ἀπριλίου καθ' ἣν τὸ Νομ. Πάσχα· τὸ 1885 κύκλοι Σελήνης δύο ἀπέναντι 22 Μαρτίου ἄρα τῇ 22 Μαρτίου Ν. Π. Τὸ 1886 Κ. Σ. 3 ἀπέναντι ἡ 10 Ἀπριλίου ἄρα τῇ 10 Ἀπριλίου Ν. Π. Διὰ τὰ εὐρίσκουμεν δὲ εὐθὺς καὶ τὸ ἡμέτερον Ἅγιον Πάσχα· εὐρίσκουμεν κατὰ ποίαν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος συνέπεσε τὸ Νομικὸν Πάσχα· κατὰ τὴν ἐν σελ. 19 μέθοδον τὴν περὶ εὐρέσεως διάσδήποτε ἡμερομηνίας. Εὐρίσκουμεν λοιπόν, ὅτι ἡ μὲν 22 Μαρτίου τοῦ 1885 εἶναι ἡμέρα Παρασκευὴ (καθ' ἡμᾶς Μεγάλῃ Παρασκευῇ) τῇ 24 ἄρα Κυριακῇ οὔσῃ Ἅγ. Πάσχα. Ἐπίσης ἡ 10 Ἀπριλίου τοῦ 1886 ἔσται ἡμέρα Πέμπτη καθ' ἡμᾶς Μεγάλῃ, τῇ 13 Ἀπριλίου ἄρα Κυριακῇ οὔσῃ τὸ ἡμέτερον Ἅγ. Πάσχα· καὶ οὕτω ἐξακολουθῶν εὐρίσκεις ἐν ζητούμενῳ ἔτει τό τε Νομικὸν Πάσχα καὶ τὸ ἡμέτερον Ἅγ. Πάσχα. Ἐὰν ὅμως τὸ Νομικὸν Πάσχα συμπέσῃ ἐν Κυριακῇ τότε τὸ ἡμέτερον μετατίθεται εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην Κυριακὴν διὰ τὸ μὴ συνερτάζειν τοῖς Ἰουδαίοις (Ἀποστ. Κανῶν.) ὡς π. χ. θέλει συμβῆ τὸ 1898.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

διὰ μὲν τοὺς συνδρομητὰς λεπτ. 55

διὰ δὲ τοὺς μὴ " " 75

Ἐν δὲ τῇ Τουρκίᾳ πρόσια 3

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εὐρίσκεται ἐν αὐτῇ Τυπογραφίᾳ Βλαστοῦ Βαρβαρρήγου
ἀπέναντι τῆς Βουλῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000020631